

ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ

ҲАФТАЛИК ГАЗЕТА

ЎЗБЕКИСТОН
АДАБИЁТӢ ВА САНЪАТИ

1956 йил
4 ЯНВАРДАН НАШР
ЭТИЛА БОШЛАГАН

1997
йил

27 июн, № 26 (3501)

МАТБУОТ ВА ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ ХОДИМЛАРИГА

Қадрли дустлар!

Хурматли журналистлар!

Сизларни матбуот ва омма-

вий ахборот воситалари ходим-

лари кунин муносабати билан

чин юрқандан муборакбод эта-

ман!

Журналист ледегана халқи-

миз куз үнгизди ёгуру куво-

нч ва таџишларига шерли,

домо янгиликлар изиздан

корувиши беҳаловат инсон на-

моен будали. Шу боис одам-

лар матбуотта, радио ва телеви-

денеге катта умид билан

кариналар, кунгиларин оча-

дилар, уларни жаёдла энз за-

пур, энг содик дуст-ҳамроҳ си-

фатида қадрлайлар.

Дарҳакат, ҳаётимизнинг

барча жаҳжалариди ислотхолар-

ни изчили амалга ошириш,

айниқса, жамиятни демократ-

лантиришида матбуотнинг ўрги-

бекас. Келажаги буюк давлат

барло этишига каратиган эзгу

мақсадларни руғба чиқариш,

истижқол руғиҳа мос янчига та-

фқару тарзини шаҳснантириши

умуминсонни қадрларини қар-

орон топтириши, ҳақимини маъ-

навиятини бойитип соҳисадига

хайдир ишларда сиз, қалам ах-

линиң муносиб хизматнингиз

бор.

Шунни алоҳида таъжилаш ке-

реки, Ўзбекистон тархида ил-

гари ҳеч қачон оммавий ахбо-

рот воситалари ходимларни зими-

нгизига ҳозирингизларни таъ-

жигизларни озод бу обод маклакати-

ни руғиҳа ошириш боришни так-

зо этди.

Илончим комилки, заҳмат-

кани журналистаримиз ярати-

лаётган ижтимой-сиёсий.

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти.

Таҳририятга ҳам БАЙРАМ КУТЛОВИ

Хурматли таҳририят ҳодимлар!

Мен «Ўзбекистон адабиёти ва санъати» газетасини бир неча

иҷтимоилий бечун ғизматларни барнишни таъсизларни

бизни шархи ҳамда таъ

Нормурод НАРЗУЛАЕВ

ШУ КУНЛАРГА ЕТДИК, МИНГ ҚАТЛА ШУКУР!

СЕВА ОЛМАС ҲЕЧ
КИМ МЕНЧАЛИК
СИЗНИ

Калам кошингизга кўнсами хилол,
Олопп юзингиздан ўпсан шамол,
Болари ташиса лабингиздан бол,
Худо ҳакки, менга келади малол,
Сева олмас ҳеч ким менчалик сизни!

Кўзингизни кўрган жайрон ох урар,
Кувар ортингиздан хуркак охулар,
Босгани изингизни атиргул ўпар,
Чехрингизга боқиб, кўёш ҳам кулар,
Сева олмас ҳеч ким менчалик сизни!

Оймома маҳлии руҳкорингизга,
Товузлар эргашар рафторингизга,
Юрагим жўровоз кўш торингизга,
Қайрили бокмаксиз күшторингизга,
Сева олмас ҳеч ким менчалик сизни!

Фарҳод ўз Ширинин — зебсин десин,
Тоҳир ўз севагинин — Зухросин десин,
Мажнун куйиб-куйиб Лайлосин десин,
Юсуф Зулайхосин — барносин десин,
Сева олмас ҳеч ким менчалик сизни!

Ошиклар севишини сиздан ўргансин,
Булбулар хонини сиздан ўргансин,
Севиги деб ёниши сиздан ўргансин,
Ёлиндан танишини сиздан ўргансин,
Сева олмас ҳеч ким менчалик сизни!

Муҳаббат тумордир ошиғи зотига,
Фаршиша канотидир учур отига,
Субҳидам уйгонар куй, байтига,
Борлигим баҳшида иш, закотига,
Сева олмас ҳеч ким менчалик сизни!

Осилаи, зулфингиз дор этинг менга,
Розиман, дунёни тор этинг менга,
Бир чартай, дилингиз тор этинг
менга,
Демасман ўзгани ёр этинг менга,
Сева олмас ҳеч ким менчалик сизни!

Сийнангизда тунар юлдузли фалак,
Етти сайёрада йўқ, сиздай малак,
Тўймай валингизга ширин жон ҳалак,
Нарзий сизни дейди, сизни дар юрак,
Сева олмас ҳеч ким менчалик сизни!

УМР ЁЗИ

Мана, тут ҳам пиши, азиз онажон,
Шу кунларга етдиқ, минг қатла шукур.
Нияти поэта сизда ҳар бир тирк жон,
Вафо қилар унга берилган умр.

Умр ўз фаслини ўтказгани рост,
Ҳаёт дарёлари тўхтамай оқар,
Кимга толе бераб, сўнг олар қасос,
Тақдир остонона жилмайб бокар.

Тушди ёлларимга болалик дамим,
Қўкардин николад, отдим илдиз ҳам,
Бирорга тегдими зигирча нафим,
Ахир фанимат-ку одамга-одам!

Жонни каттиклини тутдан олганни,
Чурк этмас юз бора каллакланса ҳам,
Қаддини буқомас ҳатто тиг-дами,
Шоҳларни ёт кўлдан калтакланса ҳам.

Пилла куртларига ёмиш — тут барги,
Тўйда, ухлайди, ўрайди илак.
Бокинг, мұжассамдир гўзлалик
борки, —
Малаклар эгнида ёна камалак.

Дармондир, армондир тутнинг
шиниси,
Бир бор ким яласа ширин сужандон.
Заминдан куч олар, теран илдизи,
Кўшига сиғини яшар беармон.

Кўшишни бетидан саронт ўпар,
Тандирни тафтига юрагим пайваст.
Ой-кунни етилган айлоди бояргар —
Хансироф олади оловли нафас.

Оллоҳим неъмати — дастурхон кўрки,
Ризку насибаси буюрсан аввал.
Ҳаётда ҳар кимнинг бўлсин ўз эрки,
Мехрдан кўйилар умрга ҳайкал!

Ҳайру саҳоватдан, сабру бардошдан
Табиатга ҳеч ким беромас сабок.
Мехро мурриватдан, бағри кенглидан,
Бильякс, ҳар одам дарс олар бирор...

Она сути — меҳри, муқаддас, азиз,
Фарзандлар! Онлар бизданни рози?
Сутин оқломасак օқ кипар бекиз,
Она сути азал кўр қилар кўзни!

Олтин бешигимни кайтариб беринг,
Ишкимнинг созини кайтаринг, она!
Ёшлик кўшигимни кайтариб беринг,
Гул умрим ёзини кайтаринг, она!

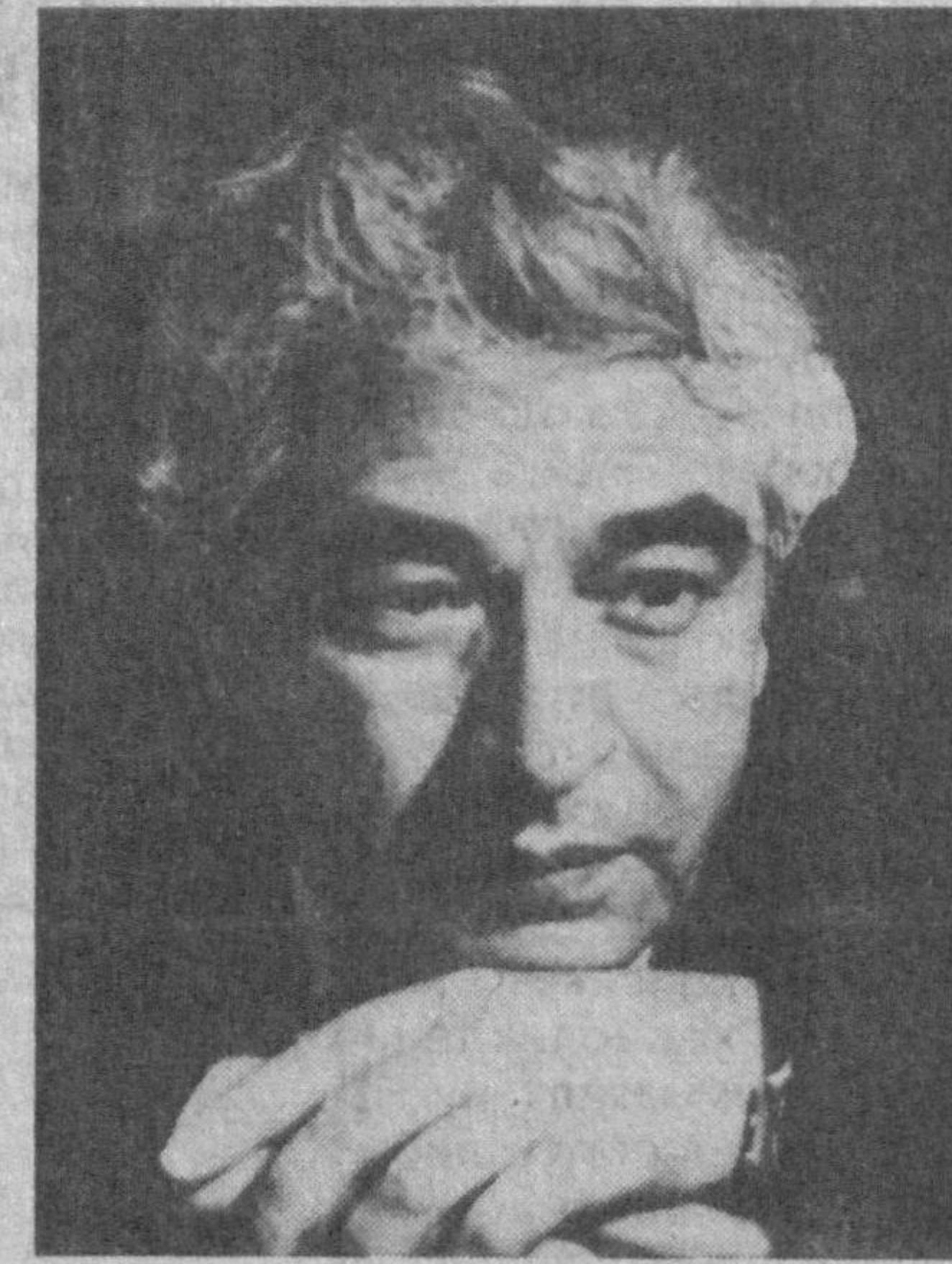
Ҳаётдан, волидан армонни ўтмай,
Тантримиздан сўраб айланг сиз дуо:
Мехрингиз кўксимга тўкилган тутдай,
Тўкилмасин тутдай умримиз асло!

СўРАМАНГ
АЁЛЛАР ЁШИНИ...

Аёллар чимирса кошини,
Уволга колади эркаклар.
Сўрасак аёллар ёшини,
Альбатта увишар юраклар.

Ошиклар ўз мулкин тутгай сир,
Ўйнашманг ишк билан — дил билан.
Парвона чирокка чин аспир,
Булуб ҳам тирикдир гул билан!

Аёллар баҳи этмас ўз нозин,
Бирорга у дунё-бу дунё.
Бехуда чөртманинг қалб созин,
Севимаса, чикмагай ҳеч садо!

Майлига қор бўлсин кора соч,
Ажинлар копласин юзини.
Кошидан кетмайди калдирғоч,
Қўзига суртади изини.

Яралган ҳаёт деб, ибо деб,
Гўзаллик аёлга меросид!
Келган у вафо деб, жафо деб,
Севига баҳшида гул умр!

Ким үчин висолдир, ҳаёлдир,
Омад ҳам тонг каби кулаҳак.
Ҳаётнинг устуни аёлдир,
У — Она, у — Иқбол, Келажак!

Дарс берар бизларга бу ҳаёт,
Ёлғонмас, очик гап — ҳақиқат:
Аёллар ёт кўздан яширади,
Ўз ишқин, ўз ёшин, яхшилар!

Аёллар чимирса кошини,
Увишиб тўхтайди юраклар.
Сўраманг аёллар ёшини,
Кўп малол қелади, эркалар!

**ИШҚ ЯШАР, ОШИҚ
ЯШАР!**

БОТИР ЗОКИРОВ хотирасига
Софинамиз, қўйсамиз,
Қайга кетдинг, оғажон!
Хотирлаймиз, эслаймиз,
Кани ўша ширин жон?

Ҳакиқатни ахтариб,
Кетдингми ё узоқ?
Ким берди сенга фириб,
Ет тушингни тузокка?

Адолат тарозисин
Изладингни самодан?
Толенинг таронасин
Топаман деб наводан?

Фоний дунё дардлари
Нозиг қаддинг буқдими?
Телба ҳаёт гардлари
Кўз ёшигни тўқдими?

Ташналигим консин деб,
Лаб чўздингни булокка?
Висолда дил ёнин деб,
Дуч келдингни фироқка?

Үламан деб зиёни,
Кўёши ё кучдингми?
Кувиб изин зебони,
Ишк, шаробин инчдингми?

Нахотки умр тинди,
Кўз тегди тилло бошга?
Иссик бўса йўқ энди,
Лаб тегар совук тошга.

Хумо қуши — Ҳақ қуши,
Қаноти кайрларму?
Диёнатни мард қиши
Элиздан айрларму?

Болам деб Онанг бўзлар,
Дилдорингга қайт, оға!
Уртанинг элинг излар,
Диёрингга қайт, оға!

Кетмас майдондан полвон,
Алл колар, ботир колар.
Рух яшар, бокий имон,
Ҳақ колар, Кодир колар!

Нихолсиз борми чинор,
Суз ўлмас, калом ўлмас!
Тарк этмас юзни шункор,
Шеър ўлмас, илхом ўлмас!

Эл-юрт бугун хур, озод,
Кўй яшар, кўшик яшар!
Муҳаббат бор, бор ҳаёт,
Ишк яшар, ошик яшар!

Пилла куртларига ёмиш — тут барги,
Тўйда, ухлайди, ўрайди илак.
Бокинг, мұжассамдир гўзлалик
борки, —
Малаклар эгнида ёна камалак.

Дармондир, армондир тутнинг
шиниси,
Бир бор ким яласа ширин сужандон.
Заминдан куч олар, теран илдизи,
Кўшига сиғини яшар беармон.

Кўшишни бетидан саронт ўпар,
Тандирни тафтига юрагим пайваст.
Ой-кунни етилган айлоди бояргар —
Хансироф олади оловли нафас.

Оллоҳим неъмати — дастурхон кўрки,
Ризку насибаси буюрсан аввал.
Ҳаётда ҳар кимнинг бўлсин ўз эрки,
Мехрдан кўйилар умрга ҳайкал!

Ҳайру саҳоватдан, сабру бардошдан
Табиатга ҳеч ким беромас сабок.
Мехро мурриватдан, бағри кенглидан,
Бильякс, ҳар одам дарс олар бирор...

Она сути — меҳри, муқаддас, азиз,
Фарзандлар! Онлар бизданни рози?
Сутин оқломасак օқ кипар бекиз,
Она сути азал кўр қилар кўзни!

Олтин бешигимни кайтариб беринг,
Ишкимнинг созини кайтаринг, она!
Ёшлик кўшигимни кайтариб беринг,
Гул умрим ёзини кайтаринг, она!

Ҳаётдан, волидан армонни ўтмай,
Тантримиздан сўраб айланг сиз дуо:
Мехрингиз кўксимга тўкилган тутдай,
Тўкилмасин тутдай умримиз асло!

СўРАМАНГ
АЁЛЛАР ЁШИНИ...

Аёллар чимирса кошини,
Уволга колади эркаклар.
Сўрасак аёллар ёшини,
Альбатта увишар юраклар.

Ошиклар ўз мулкин тутгай сир,
Ўйнашманг ишк билан — дил билан.
Парвона чирокка чин аспир,
Булуб ҳам тирикдир гул билан!

Аёллар баҳи этмас ўз нозин,
Бирорга у дунё-бу дунё.
Бехуда чөртманинг қалб созин,
Севимаса, чикмагай ҳеч садо!

НАЗМ, НАСР

Япон Рионоскэ Акутагаванинг «Бисейнинг садоқати» новелласи, наёзбек, мұхаббат, садоқат ва ҳижрон изтиробларини кўйлаган бу иккя буюк ижодкор асарлари завқида яхлит асарлар туғилади...

Кўпдан бўён оқмай кўйган сувни согинган дарё узани айрилиг, азобига дош беромай тарсар тўрлиган. Унинг тилка-пора бағриши бутлаш чориши, у ҳам бўлса шарқироқ сув кучогини тўлдириб оқса, узан зилол сувга қушилиб узоқ-узокларга бош олиб кетса...

Узан уртасида мистик гавдасини гоз тутиб кўплик томондан кўз узмай турган Йигитнинг ҳам бағрии узандан баттар қаракаган. Дарё узани жонига ором бағишлайдиган сувни кутгани каби Йигит мавзуқасининг йўлига интизор.

Узан ҳам, Йигит ҳам умидга умид, болаган. Умид кутишига унайдай...

Оқшом чўкишига хийла фурсат бер. Кўнгилга шула сочтаған умид учунни ҳадемай оқшом кўронгуси оғушида қолиб кетади, лекин тоғ янбагини коплаган куюн ҳорон корхалмай ёланади. Йигитнинг ҳам бағрии қадар Киз келади, у оплок фаришта шурини замони ҳижрон ўқлари вуждудин тарк этишига жуда жуда ишонади. Хижрон тулкина ором томондан отадиган тадқиган.

Кимасин дарё узандан интизор турган Йигитнинг кулогига ўрмон ёқдан маъс долгу саси эштилди. Йигит бундан фироқ охангани тўйнади, даражати оғоҳларига узасириди. Суяклари зиркагридан сайнинг остидаги қарако замин ортиқ дош беромай сина бошлади.

Кимасин дарё узандан интизор турган Йигитнинг кулогига ўрмон ёқдан маъс долгу саси эштилди. Йигит бундан фироқ охангани тўйнади, даражати оғоҳларига узасириди. Суяклари зиркагридан сайнинг остидаги қарако замин ортиқ дош беромай сина бошлади.

Йигитнинг кулогига ўрмон ёқдан маъс долгу саси эштилди. Йигит бундан фироқ охангани тўйнади, даражати оғоҳларига узасириди. Суяклари зиркагридан сайнинг остидаги қарако замин ортиқ дош беромай сина бошлади.

Йигитнинг кулогига ўрмон ёқдан маъс долгу саси эштилди. Йигит бундан фироқ охангани тўйнади, даражати оғоҳларига узасириди. Суяклари зиркагридан сайнинг остидаги қарако замин ортиқ дош беромай сина бошлади.

Йигитнинг кулогига ўрмон ёқдан маъс долгу саси эштилди. Йигит бундан фироқ охангани тўйнади, даражати оғоҳларига узасириди. Суяклари зиркагридан сайнинг остидаги қарако замин ортиқ дош беромай сина бошлади.

Йигитнинг кулогига ўрмон ёқдан маъс долгу саси эштилди. Йигит бундан фироқ охангани тўйнади, даражати оғоҳларига узасириди. Суяклари зиркагридан сайнинг остидаги қарако замин ортиқ дош беромай сина бошлади.

Йигитнинг кулогига ўрмон ёқдан маъс долгу саси эштилди.

